

ZWYCZAJNOWOĆ GRODZKIE

DZIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ

Wyjście z chaosu

Marszałek Piłsudski w swoim ostatnim wywiedzie, na czele wszystkich innych prac Sejmu, postawił zmianę konstytucji.

Sprawa ta stanowi dla całej przyszłości naszego kraju kwestję o kardynalnym znaczeniu. Nie będzie to i nie może być tylko zmiana tych lub innych formalnych przepisów konstytucyjnych, jakie zawierają każda tego rodzaju ustawa w każdym państwie świata. Nie będzie to i nie może być zmianą jednego „hasła” na drugie, ani przesunięcie uprzywilejowań jednych warstw społecznych na rzecz drugich, jak to zwykło bywało przy zmianach konstytucji państw, których narody wzięły lub mniej ciężko wywalczyły sobie pożądane swobody. Nie będzie to i musi być zmianą chaosu na program, niekonsekwencji — na logikę życia.

Ze zmiany tej ma wyjść nowy ustój państwa, nowa budowa fundamentu gmachu państwowego. Ma ona odnieść się do struktury państwa, do harmonijnej, sprężystej, wzniesienia tego gmachu, przy najwyższym czynniku w państwie — Prezydencie, Radzie i parlamencie — oprócz się mają na wspólnym fundamencie, jakim będzie harmonijna, wspólna praca przy jaknajlejszym rozdzielaniu ich kompetencji.

Chwila jest niezmiernie ważna historycznie i brzemionna w skutki na długie dziesiątki lat. Przechodzimy moment odrodzenia się wewnętrznego siły narodu, który potrafi wykrzesać z siebie patriotyzm najbardziej bodaj wartościowy, spośród tych wszystkich porwołów, poświęceń, jakich świadkami były dotychczas dzieje porobiorczej i odrodzonej Polski. Trudniej bowiem jest narodowi, podległemu bezustannie i niełączącemu się z nikim, a z niczem demagogii, zjednoczyć się w swej wielkości kolo budowy państwa, obliczonego na ręką przyszłości i nie dejącej odrazu ani efektu, ani widocznych korzyści, — niż pod wpływem rozpaczliwej walki o wolność lub w jej obrotie. Na przestrzeni ostatniego półtora wiecza, dokonywały się wielkie zmiany w nastrojach, w psychice i w pojęciach naszego społeczeństwa. Najtrudniej jednak, najoporniej przyjmowała się — co zdaje się paradoksalne — idea niepodległości i silnego państwa.

Praca dla państwa, a nie dla własnych czy pobocznych korzyści, była wzięta ideologią Legionów Piłsudskiego, a więc grupy stosunkowo nikłej w porównaniu do wielkości narodu. Długo zastęp ludzi, przesiąkniętych tą ideologią, rozszerzył się tak, że większość narodu znalazła się pod sztandarem pracy państwowej.

Tęgo faktu przeistoczenie psychiki narodu, tej saminy zwykłego śledzącego chleba na oby-

watela kochającego państwo, myślącego o jego przyszłości, odsuwającego chwilowe kłopoty gospodarcze, a zapatrzonego w rozwój państwa, — nie dokonano nigdy innej, jak tylko Marszałek Piłsudski, dejąc swem własnym życiem i działaniem przykład dla milionów Polaków. Postaw Jego pracy trafił wreszcie na zdrowy rdzeń narodu polskiego i przyniósł plon obfity. Długo ogromna większość narodu pragnie dla Polski wielkiej rozbudowy jej wewnętrznej pracy i mocy. Dla osiągnięcia tego wielkiego celu, dla zdobycia mocarstwowego stanowiska — sześć milionów głosujących obywateli odsunęło wszelkie inne sprawy, uznając reformę ustroju, przebudowę organizacji państwa, za najważniejszą i dającą zdającym ku temu czynnikom — potrzebą siłę i uprawiania.

Według głównych zman w konstytucji, jakich naród zszedł, znajdując się zniszczenie dotychczasowej nieodpowiedzialności sądowej posłów, równając się bezkarności za najbardziej szkodliwie dla ogółu i państwa czyny.

Ta warcholka i niezmiernie szkodliwa rozdział sejmowładstwa w Polsce, nazwał Marszałek Piłsudski „nonsensownym i nieodpowiedzialnym dla państwa”, żądając stanowczo jego zniesienia, gdyż „demoralizacja, wprowadzona przez brak przepisu przywrócić go pośle w tym względzie, do zwykłego obywatela państwa, — jest największą błądą Polski”.

Przesłanie gabinetowe

W dniu wczorajszym designowany na premiera Prezes BBWR pik. Sławek w dalszym ciągu przeprowadził konferencję z poszczególnymi przedstawiicielami społeczeństwa, oraz z dotychczasowymi ministrami. Wczoraj premier Sławek przeprowadził konferencję z ministrami: Czem, Czerwińskim, Janą-Polczyńskim, oraz Kwiatkowskim.

Podział mandatów senackich list państwowych

Wczoraj w godz. popołudniowych odbyło się posiedzenie Państwowej Komisji Wyborczej, na którym dokonano podziału mandatów z list państwowych Senackich. Lista Nr. 1 otrzymała 12 mandatów, lista Nr. 4 i 7 — po 2 mandaty i lista Nr. — 11 i mandat.

Powrót P. Prezydenta ze Spały

W dniu dzisiejszym powrócił do Warszawy ze Spały p. Prezydent Rzeczypospolitej, który bawił przez kilka ostatnich dni na odpoczynku w S. ale.

Ofiary bestjałowego mordu bojówek niemieckich

(1) Głowa ś.p. Sznajki komentanta posterunku policyjnego w Góleszowicach. (2) Głowa ś.p. Stalmacha.

Posiedzenie organizacyjne Związku Dziennikarzy i Literatów w Nowogródku

W niedziele dnia 30 listopada br. odbyło się w salach Ogniska organizacyjne zebrań Związku Dziennikarzy i Literatów. Po zapoznaniu przez p. Romualda Kawaleca i drugą stronę wybrano na przewodniczącego p. Redaktora Zdanowicza, który ze swej strony zaoferował i przedyskutował p. staroż. inż. H. ynowska, Romualda Kawaleca i sekretarza, przy czym funkcje sekretarza objął p. Romuald Kawalec. R. ferat na temat zadania związku dziennikarzy i literatów wygłosił p. redaktor Jack-Rolicki, który scharakteryzował działalność syndykatu dziennikarzy oraz związku literatów polskich. Następnie został odczytany statut nowego związku, który po przedyskutowaniu i poczynieniu pewnych zmian został przyjęty przez zebranych.

Wreszcie wybrano Zarząd nowego Związku, w skład którego weszli pp. Tadeusz H. lówko jako prezes, red. Zdanowicz

wiceprezes, red. Garzicki sekretarz, Romuald Kawalec sekretarz, oraz red. Jack-Rolicki. Na zastępców wybrano pp. Tębkę Hryniewską oraz Irenę Zdanowicz. Do Komisji Rewizyjnej powołano pp. inż. Żn. grodzkiego, inż. Podolskiego i red. Froma.

Po krótkiej dyskusji, w której zabierali głos pp. red. Zdanowicz, Rolicki, Kawalec, Pastuszyński i inni postanowiono zwrócić się do Związku Syndykatu Dziennikarzy w Warszawie o przyjęcie do niego, nowopowstałego Związku.

W końcu postanowiono porucić Zarządowi nawiązanie kontaktu z młodzieżą jaknajbardziej, z radjostacją W. i. i. oraz Związkiem Literatów Wileńskich i w końcu w związku z pkt. statutu o prowadzeniu kalendarza, polecono Z. rz. i. wejść w porozumienie w tej sprawie ze Związkiem Nauk. Szkół Powiatowych.

zgodnie z atmosferą spokojnej ich oceny i sumiennego przestudiowania.

Polska musi wyjść z chłonu na drogę twardej, realnej pracy. To zapoczątkowana już praca...

Bierzący Biłk Współpracy z Radnym prowadził będzie konsekwentnie i wtrwałie dalej wedle wyciecznych, wskazanych mu przez Jego Wodza i Nauczyciela — Marszałka Piłsudskiego.

Powitanie posłów Nowogródzcy Tadeusza Hołówni i Juliana Malinycza

P. Tadeusz Hołowno jest przedewszystkiem polskim nowogródzkiem

W sobotę w lokalu „Ogniska” odbyły się uroczyste powitanie nowoobраниch posłów Ziemi Nowogródzkiej p. Tadeusza Hołówni i Juliana Malinycza przez społeczność nowogródzką. Sala restauracyjna wypełniła się szczerze przedstawicielami społeczeństwa na czele z panem Wojewodą Beckowiczem. Miał to być dzień — przeciętnie się do późna w nocy.

W imieniu miasta Nowogródka powitał posła Hołówni oraz posła Malinycza p. burmistrz Wolk, który dla wyrazu nadszedeł, że szczerze powitał Ziemi Nowogródzką i mimo piastowania przez nich zaszczytnej roli w wymagalnych wielu wysiłkach i pracy, jakimi obdarzył go Biernotyjni Biłk, pamiętać będzie o interesach Ziemi Nowogródzkiej, z której ramienia piastuje mandat. Jednocześnie p. burmistrz Wolk w serdecznych słowach zaakcentował dorobek społeczny p. posła Malinycza na świecie społecznej Nowogródka, spójniąc do niego, aby i na szerszym gruncie, (jony naszej ziemi nie były mu obce).

Dalej w imieniu społeczeństwa białoruskiego zabrał głos p. macenas Aleksandr, który w pełnym uczuciu i wery przemówieniu wskazał na dotychczasowy dorobek społeczno-polityczny Ziemi Nowogródzkiej, widząc w nowoobраниch posłach reprezentantów idei prowadzącej do zgodnego polsko-białoruskiego współżycia.

W tym też duchu przemówił przedstawiciel społeczeństwa żydowskiego p. mac. Zeldowicz, który zaakcentował zapoczątkowaną już tutaj i realizowaną konieczność zgodnej współpracy całego społeczeństwa, bez różnicy wyznania i narodowości.

Przedstawiciel ziemian p. Oleksa podniósł z zadowoleniem fakt wyboru przez Ziemię Nowogródzką posłów, którzy godnie reprezentować będą jej interesy a w tej liczbie i interesy sfer żydowskich.

P. Wojewoda Beckowicz zabierając głos zaznaczył, że przemawia jako wyborca i w dłuższym przemówieniu wskazał na potrzebę dalszej koordynacji wysiłków całego społeczeństwa, pogiębania dotychczasowego dorobku, podkreślając, że jest pewny, że obecni posłowie Ziemi Nowogródzkiej, utrzymując będą żywy kontakt z terenem, nastawiać się na państwowotwórczą pracę, ku pożytkowi społeczeństwa i Rzeczypospolitej.

Tępnego głosem przywiązaniem do Nowogródzcy i bogate w treść przemówienie wygłosił następnie człowik posła Nowogródzcy p. Tadeusz Hołowno. Przemówienie było długie, tak że nie sposób go w całości przytoczyć. W każdym razie p. poseł Hołowno podkreślił z naciskiem, prosiąc, ażeby to było podane do publicznej wiadomości, że uważa się za posła przedewszystkiem Ziemi Nowogródzkiej, do której czuje głęboki sentyment i któ-

rej potrzeba niezależnie od otoczenia, jakie będzie go otaczało w Warszawie, będzie miał zawsze na uwadze. Odpowiadając na życzenia przedstawicieli mniejszości narodowych, p. Tadeusz Hołowno zaznaczył, że jeżeli chodzi o Białorusinów, to nie stawia sobie za cel, aby w przyszłości w imię być i niezadowolony, w pełni realizowane, że Białorusin nie posiada z innymi i narodowościami sił, a więc nie mieszczącymi tej ziemi, a więc podniósł dalej, że pamięta, iż w dalszej części obrony został posłem na Sejm przez Białorusinów i że faktem nakładem tego wobec Białorusinów państwa zobowiązany jest. — Odpowiadając na pytanie członka p. Tadeusz Hołowno podniósł z zadowoleniem, że wyjątkowo obdarzył się zaufaniem w wyborach Biłk Biernotyjni, głosując na listę Narodniarywań, a nie państwowotwórczą Grunbaumowską, który w pogoni za kilkoma mandatami, nie mającimi zasadniczo żadnego znaczenia, nie zawahał się włączyć z ugrupowaniem, który w dalszym wreszcie antybiałoruskim — P. Hołowno uważa, iż Zydzi winni i zwrócić uwagę z niedawną jeszcze taktyką i nie tworzyć ghetta, nie odgrzązać nie od społeczeństwa polskiego obywateli — murem, nieufności, lecz — przy zakrojonej i na ogólnopolską skalę, dołączyć do ogólnopolskiego wyścigu i swój wysiłek, jedynym słowem pójść po linii tradycyjnego polsko-żydowskiego współdziałania, którego tak wielkie powody dał nam Sanki Jozefowicz, rabini Majajew i szereg innych podobnych. Mówiąc o ziemianach, p. Hołowno zauważył, iż nie można nie pamiętać o zasługach ziemianstwa, które na krzesach w okresie niewoli przechowywało pleców iście polską myśl państwową, broniło kraj od rusyfikacji.

— poseł Malinycza zapewnił społeczeństwo nowogródzkie, że żywy kontakt z społeczeństwem Nowogródzcy, że stać — prac — na tym terenie; oraz obrona interesów Nowogródzcy w Warszawie będą mu głównymi imperatywami w jego nowej poselskiej pracy. Kończąc swoje przemówienie podkreślił z naciskiem p. Wojewoda Beckowicz i wnosząc na jego cześć podchwytynowy żywo przez wszystkich toast. Przed rozstaniem się zabrał głos p. radny Orłowski, który powitał posła Malinycza w imieniu Rady Miejskiej m. Nowogródka jako posła, który stać będzie na straży interesów miasta Nowogródka i Nowogródzcy.

Futro zupełnie nie noszone okazuje się do sprzedania 385 złotych. Wiadomość w „Ognisku” 1930-2

OD ADMINISTRACJI

Przypominamy o odnowieniu prenumery na kwartał IV i miesiąc grudzień 1930 roku, oraz o uregulowaniu prenumery za zaległą, a to dla uniknięcia wstrzymania dalszej wysyłki pisma.

Upadek „Ku Klux Klanu” w Ameryce

Prasa nowojorska podaje ciekawe szczegoly o upadku „Ku Klux Klanu”...

Dotrze tej organizacji slesnig wazny wojny domowej. Powstala ona na poludniu...

W roku 1915 odzyla ta organizacja. Pierwszy jej oddzial powstal w Atlancie...

Jak zalaznie szybko wzrastaly szeregi Klanu, swiadczy fakt, ze w przeciegu niespełna dziesciu lat...

Nowoczesny klauk, rozpoznawajacy tak olbrzymia liczba czlonkow i funduszy...

Nieswiez

Otworzenie w Nieswiezu Kola Organizacji Przyospobieniu Kobiet do Obrony Kraju

Zaradkowny Komitet Organizacji Kobiet do Obrony Kraju zatwierdzil i otworzil w Nieswiezu kole lokalne...

Z zycia Związku Strzeleckiego w pow. Nieswiezkim

27 listopada r. b. Powiatowy Komendant Praprosob. Wojskowego por. Golewicz...

Wskazywacielki szkolowej powozkowej w Slawkowie p. Edward Korycki...

REDAKCJA I ADMINISTRACJA ul. 3-go Maja 1. Telefon 79 i 100. Czynne oddzielenie oprócz niedzieli REDAKCJA od 13-aj do 15-aj...

PRENUMERACJA: 21 w Nowogrodzie w odniesieniu do czasu i wariantach wazaj z przyslycia 21 z ograniczeniem = 700. Za zmianę adresu 50 groszy.

Kole Przyjaciół Strzelca w pow. nieswiezkim

W najbliższych dniach w Nieswieżu z inicjatyw starosty powiatowego p. J. Jazgo...

REKLAMA jest dźwignią handlu

ZE SWIATA

W jakim sroplniu spadochronow przyczynia sie do uratowania zycia lotnikom.

Biuro statystyczne wloskiego ministerstwa lotnictwa osloilo ciekawe szczegoly...

W czasie podrzy sowieckiej eskadry wojennej do Turcji, Grecji i Wloch, zapobiegano wypadkom...

Manewry lodzi sowieckich nie uslyly jednak uwazny innych floty...

Dokument z przed 600 lat dowodni w sprawie sadowej.

Wyroki z okresu srednowiecznych dowody z przed lat srednich skladowe na sadzie nie sa rzecza codzienna...

Jedna ze spraw dotyczacych gruntow na wyspie Sandhamn, najdalej wyspiedzi na Szwecji...

Wziasku z jubileuszem kraju obecnak wiele wydarzen, jednak obecnak nie opowiada...

Francja obchodzila obecnak 400 setna rocznicę urodzin Jean Noot'a, dyplomaty i uczonego...

W zwiazku z jubileuszem kraju obecnak wiele wydarzen, jednak obecnak nie opowiada...

Popisy cyganow na terenie gm. snowskiej

W nocy z dnia 26 na 27 listopada wesi Slawki, gminy snowskiej, przejezdziacy cyganie...

Oddzial Związku Strzeleckiego w Nieswieżu

W najbliższym czasie na stanowisku komendanta oddzialu Związku Strzeleckiego w Nieswieżu na nastalpi zmianna...

Oddzial Związku Strzeleckiego w Nieswieżu

W najbliższym czasie na stanowisku komendanta oddzialu Związku Strzeleckiego w Nieswieżu na nastalpi zmianna...

Walka z przestepczoscą wśród dzieci.

Wazne zagadnienie zostalo rozwiązane w Belgii. Tam wzgledem dzieci do lat 16 stosuje sie anki karne...

Najbardziej instytucja jest „Zemle nie obserwacja”, do ktorego szed ktorego oskarzone dziecko...

W czasie podrzy sowieckiej eskadry wojennej do Turcji, Grecji i Wloch, zapobiegano wypadkom...

Manewry lodzi sowieckich nie uslyly jednak uwazny innych floty...

Dokument z przed 600 lat dowodni w sprawie sadowej.

Wyroki z okresu srednowiecznych dowody z przed lat srednich skladowe na sadzie nie sa rzecza codzienna...

Jedna ze spraw dotyczacych gruntow na wyspie Sandhamn, najdalej wyspiedzi na Szwecji...

Wziasku z jubileuszem kraju obecnak wiele wydarzen, jednak obecnak nie opowiada...

Francja obchodzila obecnak 400 setna rocznicę urodzin Jean Noot'a, dyplomaty i uczonego...

W zwiazku z jubileuszem kraju obecnak wiele wydarzen, jednak obecnak nie opowiada...

Popisy cyganow na terenie gm. snowskiej

W nocy z dnia 26 na 27 listopada wesi Slawki, gminy snowskiej, przejezdziacy cyganie...

Oddzial Związku Strzeleckiego w Nieswieżu

W najbliższym czasie na stanowisku komendanta oddzialu Związku Strzeleckiego w Nieswieżu na nastalpi zmianna...

Oddzial Związku Strzeleckiego w Nieswieżu

W najbliższym czasie na stanowisku komendanta oddzialu Związku Strzeleckiego w Nieswieżu na nastalpi zmianna...

lasech i wodach”. Za najmniejszej krocie przedtem prawu karano ludzi, jak rezylerki „za zlych kolewicz karaj „przebiegaw” z nieslychaną surowoscia...

601 milijarda frankow rocznie od myslyliwych. Według zredagowanych danych we Francji okolo poltora miliona ludzi rocznie uprawia sport mysliwski...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...

Uczczenie 200-lecia narodzin Haydna. Na ementurzu Bergalich historycznego „Klasztoru Elzabiety” Burgenlandu pochowany jest Jozef Haydn...